

Sport en Cultuur voor jongeren

Dordrecht

Dalton VMBO | School en omgeving 2025

1. Aanleiding

Cultuur- en sportdeelname vergroot de veerkracht van jongeren. Hier staan de mogelijkheden van deze jongeren centraal, niet hun problemen. Ze doen positieve ervaringen op en denken na over zichzelf en hun omgeving. Door cultuur en sport ervaren leerlingen tevens een positieve relatie met leren. Deze tools en mindset die zij ontwikkelen kunnen vertaald worden naar school, stage en werk.

Toegang tot en deelname aan sport en cultuur is helaas niet voor ieder mens een gegeven. Dat zou het wel moeten zijn. Zo dragen we als maatschappij bij aan identiteitsvorming, ontwikkeling, stressreductie, zingeving en sociale contacten van jongeren.

Gelukkig komt er steeds meer aandacht voor de jongeren in onze samenleving. Ze staan onder druk in onze maatschappij, de zorgen om hun mentale en fysieke gezondheid zijn groot.

Bronnen: [Quardin](#), [LKCA](#) en [KUNSTLOC Brabant](#)

In het kader van deze maatschappelijke ontwikkeling hebben SOC, Quardin en Dordt Sport de handen in één geslagen voor de uitvoering van de landelijke regeling *School en omgeving* voor Dalton VMBO gehuisvest op het Leerpark in Dordrecht. De verwachting is dat Insula VMBO aansluit bij deze aanpak in 2025. De leerlingen van Insula VMBO participeren overigens vanaf het begin al in het programma omdat we geen leerlingen wilden uitsluiten.

School en omgeving

De subsidieregeling *School en omgeving 2023-2025* heeft als doel meer leerlingen een buitenschools aanbod aan te bieden. Dit aanbod moet passen bij de lokale behoefte en omgeving, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen, ongeacht hun thuissituatie of omgeving. Daarnaast helpt het hen om vaardigheden te ontwikkelen voor meer kansengelijkheid in het onderwijs en een gelijkwaardige deelname aan de maatschappij.

De subsidie is bedoeld om een 'programma verrijkte schooldag' uit te voeren voor de ontwikkelgebieden sport, cultuur, cognitieve ontwikkeling, sociale ontwikkeling, oriëntatie op jezelf of oriëntatie op de wereld.

Bron: [dus-i.nl](#)

2. Werkwijze Community Coaches in 't kort

Binnen onze werkwijze wordt er gebouwd aan communities en ontmoetingsplekken waar jongeren graag komen en onderdeel van willen zijn. Hiermee laten we jongeren zien dat er in wijken en stadsbreed een structuur is waar zij onderdeel van mogen zijn. Dat zij zich – stil op de achtergrond - kunnen ontwikkelen óf juist – in the spotlights - het podium kunnen pakken. Om aan te sluiten bij de belevingswereld van de jongeren, werken SOC, Quardin en Dordt Sport met Community Coaches. De Coach is een rolmodel, de jongeren identificeren zich met de Captain en herkennen zich in elkaar. Deze rolmodellen zorgen op laagdrempelige wijze voor verbinding tussen de doelgroep en de activiteiten. De Captains zitten dicht op het vuur en staan 'in dienst van' de doelstellingen binnen de regeling *School en omgeving*.

Omdat Community Coaches zelf jongeren begeleiden, lukt het hen om jongeren deel te laten nemen aan initiatieven. Via deze initiatieven krijgen jongeren uit diverse wijken een podium om hun sportieve en/of culturele talent te laten tonen. Deze jongeren moeten uiteindelijk het vertrouwen krijgen om zelf ook initiatiefnemer en ambassadeur van sportieve en/of culturele initiatieven te worden en deze uit te voeren.

Naast het contact met de jongeren werken de Coaches domeinoverstijgend en ze hebben regelmatig contact met partners zoals ondernemers, jongerenwerkers, politie, welzijnsorganisaties en sport- en cultuur 'clubs'. Hij/zij is op straat aanwezig tussen de jongeren, bouwt bruggen en denkt mee binnen verschillende overleggen. Zij investeren in jongeren door óók andere partijen uit te dagen om verantwoordelijkheid te nemen. Op deze manier bouwen we aan het fundament van een lokale gemeenschap, waarbij de kloof tussen de 'jongeren' en bijvoorbeeld een lokale ondernemer of wijkagent kleiner wordt door middel van positieve bekrachtiging in plaats van handhaving. De Community Coaches worden hierin ondersteund door de projectleider.

Resultaat is dat er gedeeld eigenaarschap wordt gevoeld voor de doelgroep en de sociale cohesie op het Leerpark verbetert. We werken samen met jongeren zodat zij op een gegeven moment uitgroeien tot ambassadeurs en rolmodellen die positief gedrag vertonen, waardoor ook leerlingen uit andere leerjaren geïnspireerd raken. Om snel op de vraag van de doelgroep in te spelen heeft de Community Coach naast zijn eigen expertise ook budget om activiteiten te starten. Zo kunnen ze waar nodig een trekkersrol innemen.

Om hier te komen willen wij meerjarig inzetten op het door ontwikkelen van het programma.

jongeren in gesprek over hun behoeftes met de wijkverkenner en jongerenwerker

3. Succesvolle aanpak

Door de ervaring van Quardin (in samenwerking met de SKVR, de Rotterdamse cultuurpartner) in het Rotterdamse sociale domein en Dordt Sport en SOC in Dordrecht weten we dat er een aantal factoren leiden tot succes. Tevens hebben we gekeken naar succesfactoren uit bovenstaand onderzoek van LKCA.

Deze aandachtspunten en kennis passen we toe in Dordrecht:

- a. Jongeren zijn meteen vanaf het begin betrokken bij de ontwikkeling van activiteiten en krijgen (een deel van) de regie. Ze kiezen, maken en organiseren. Zo staat hun eigen ontwikkeling centraal.
- b. Er zijn minimaal drie uitvoerende partners (Sport en Cultuur) uit Dordrecht aangesloten om te zorgen voor draagvlak en aanbod. Te denken valt aan Popcentrale, ToBe, Boxing Company, Mountain Networks, Alleen jij bepaalt, Soccer voor life, ea.
- c. Iedere week zorgen wij voor activiteiten voor een groep leerlingen (community) van Dalton en Insula die aansluiten bij hun belevingswereld.
- d. We werken samen met organisaties die al actief zijn voor en met jongeren: zij kennen de jongeren, hun rolmodellen, hun behoeften en waar de hotspots zijn.
- e. Een Community Captain is geen jongerenwerker: een Captain richt zich op de (informele) ontwikkeling van talent.
- f. Offline en online worden met elkaar verbonden, we geven ruimte aan social media.
- g. We werken domeinoverstijgend.
- h. We zorgen voor een ontmoetingsplek waar jongeren zich thuis voelen

Onze benadering is peer-to-peer:

1. Jongeren aanspreken
2. Jongeren activeren om mee te doen met een activiteit.
3. Jongeren meer verantwoordelijkheid geven in de activiteit waar ze aan meedoen.
4. Jongeren een eigen activiteit laten organiseren voor andere jongeren
5. Jongeren die andere jongeren helpen om een activiteit te organiseren

We starten met één sport (voetbal) activiteit half november 2024 om de samenwerking en locatie te leren kennen. Dat breiden we na de kerstvakantie in 2025 uit naar meerdere activiteiten sport en cultuur. Groei kan alleen als je eerst de focus houdt op de community. Na verloop van tijd zullen we ook inzoomen op andere thema's (respect, doorzetten) middels de incidentele inzet van rolmodellen.

Popcentrale-on-wheels

Straat078XPopcentrale

4. Praktijkvoorbeelden

Rotterdam (Community Coach heet hier Wijkverkenner)

In Zuidwijk is Quardin met de SKVR gestart met een vraag vanuit het onderwijs om binding te vinden met de wijk. De wijkverkenner heeft daarom contact gezocht met partners, zoals het jongerenwerk en politie. Vanuit gesprekken met partners zoals TOS, DOCK, JOZ, politie en gemeente kwam men gezamenlijk tot de conclusie dat er geen cultureel aanbod is voor de huidige doelgroep in de wijk. Er waren geen initiatieven die aansloten op de beleavingswereld van jongeren uit de Urban culture. Huidige partners in de wijk hebben bovendien geen middelen of uren om bij te dragen aan actieve cultuurbeoefening.

Hierdoor hadden jongeren geen cultureel perspectief. Daarom zijn we vanuit de SKVR, Quardin, JOZ en Dock gestart met studiosessies in het Huis van de wijk (DOCK). Deze studiosessies bleken een succes.

Naamsbekendheid van de pilot in Huis van de Wijk groeit, net als het aantal deelnemende jongeren

Waar er gestart werd met vijf jongeren, worden deze studiosessies nu wekelijks door vijftientig jongeren bezocht. Vijftien van hen doen actief mee. Jongeren gingen bij de start in gesprek met de wijkverkenner en jongerenwerker over hun behoeftes en een zinvolle dagbesteding.

Vanuit deze masterclasses hebben wij een community bereikt die de wijk ervaren als een onveilige plek. Dit kwam nadrukkelijk naar voren in de gesprekken die er zijn gevoerd en in de muziketeksten in de masterclasses. Zowel de jongeren als de wijkbewoners ervaren dit. Een van de jongeren beschreef zijn ideale droom als een plek van rust, iets wat hij momenteel niet in de wijk ervaart. Deze gesprekken en activiteiten hebben ervoor gezorgd dat er thema's aan bod komen die voorheen niet werden (h)erkend of besproken. Hoewel het voor een deel van de groep niet makkelijk was, worden er taboes doorbroken. Er werden bijvoorbeeld gesprekken gevoerd naar aanleiding van gerapte teksten, waarbij het vooral ging over waarom iemand wel of niet een wapen draagt. Een jongere stelde zich kwetsbaar op door te zeggen dat ze het eigenlijk niet wilden, maar geen keus hadden.

Enkele weken later zijn we erin geslaagd om de thema's van sommige liedjes te veranderen, zodat er positieve verhalen werden verteld in plaats van het uitdagen van andere groepen uit andere wijken.

Het resultaat is dat er voorheen niet of nauwelijks contact was met deze doelgroep binnen het werkveld van cultuur. Door de inzet van de Wijkverkenner zijn de jongeren nu actief bezig met hun ontwikkeling en hebben zij wekelijks een zinvolle dagbesteding. En misschien nog wel belangrijker: ze voelen zich gezien en gehoord en zijn lid van een community. Jongeren voelen zich vaak nergens bij horen en ervaren daardoor geen verantwoordelijkheid. Ze worden niet gezien, en als ze al gezien worden, is dat vaak vanuit een negatieve invalshoek. Nu we hen een podium geven, kunnen ze niet alleen een inspiratiebron voor zichzelf zijn, maar ook gedragsverandering teweegbrengen bij hun broertjes, zusjes, neefjes en nichtjes."

Zie ook [een interview met Fariesh](#) Abdoelrahman, eigenaar van Quardin

Triple ThreaT (Sport, Cultuur en Lifestyle) in Haarlem

Gestart als jongereninitiatief van Okrah Donkor in 2009 wordt Triple ThreaT al sinds haar oprichting gedragen door de doelgroep. TTT komt namelijk voort uit de behoefte van deze doelgroep. Al gelijk bij de oprichting waren er vele rolmodellen betrokken bij TTT, zoals Philip Schemmekes die als medeoprichter een voortrekkersrol nam om TTT tot een succes te maken. Inmiddels zijn de rolmodellen uitgegroeid tot steunpilaren van de organisatie (als coach, trainer of medewerker).

TTT is actief in wijken waar veel diversiteit, minderheden en gezinnen met minder draagkracht opgroeien. De onderlinge samenhang is groot, wat maakt dat men elkaar tot ongekende hoogtes kan stuwten. Prachtige wijken waar slechts een steuntje in de rug voldoende kan zijn om jeugd te laten bloeien en de meest kleurrijke/innovatieve projecten te realiseren. Stichting Triple ThreaT wil een positieve omgeving vormen voor jongeren, waarbij zij de mogelijkheid krijgen om hun volledige potentie te benutten. Door de elementen sport, cultuur en lifestyle in te zetten als middel, helpen zij jongeren op hun pad naar zelfredzaamheid.

Triple ThreaT haar filosofie is een plek waar jongeren worden omringd door rolmodellen, passie wordt ingezet als middel om jongeren te ontwikkelen en perspectieven worden verbreed. Stichting Triple ThreaT wil een positieve omgeving vormen voor jongeren, waarbij zij de mogelijkheid krijgen om hun volledige potentie te benutten. Door de elementen sport, cultuur en lifestyle in te zetten als middel, helpen wij jongeren op hun pad naar zelfredzaamheid.

5. Aan de slag

Wanneer	Wat	Wie
September 2024	Kennismakingsgesprekken tussen Dalton VMBO, Dordt Sport en SOC	Dalton, SOC en Dordt Sport
Oktober 2024	Voorstel School en omgeving	SOC, Dordt Sport
	Aansluiten bij leerlingenraad	Dalton, Dordt Sport, SOC
November 2024	Vervolggesprek	Dalton, Dordt Sport, SOC
	Onderlinge kennismaking coaches en projectleiders	Dordt Sport, SOC
	Kennismaking met coaches tijdens teamoverleg	Dalton, Dordt Sport, SOC
19.11	Start op dinsdag- en donderdagmiddag vanaf 19 november 2024 met voetbal	Dalton, Dordt Sport, SOC
December 2024	Voortgang bespreken en afspraken voor januari 2025	Dordt Sport, SOC
Januari 2025	Update	Dalton, Dordt Sport, SOC
	Verder met programma vanaf dinsdagmiddag.	Dordt Sport, SOC
7.11	Fotomoment samenwerking op dinsdag 7 januari 2025 om half 3	Dalton, Dordt Sport, SOC
16.11	Bezoek van coaches aan mentoren en hun klassen vanaf donderdag 16 januari 2025	Dalton, Dordt Sport, SOC
21.1	Voortgang bespreken en afspraken eerste kwartaal 2025	Dalton, Dordt Sport, SOC

Voor het eerste kwartaal 2025 zijn op dit moment de volgende afspraken gemaakt:

Algemeen / Projectleiders

- Na de kerstvakantie is er een flyer met de foto's en contactgegevens van de community coaches, verzorgd door Dordt Sport en SOC
- Er komt een document met concrete resultaten voor het eerste kwartaal voor sport en cultuur. Deze wordt voorgelegd aan Dalton op 21 januari 2025 door Dordt Sport en SOC.
- SOC zorgt voor een regelmatige terugkoppeling naar Dalton

Algemeen / Community Coaches

- Er komt een voorstel voor een meidenactiviteit(en) door Dordt Sport en/of SOC
- De omgang met de gehele community en de samenwerking tussen de coaches krijgt verder vorm. Er worden concrete plannen gemaakt voor het tweede kwartaal.

Cultuur / Community Coaches

- Er wordt gestart met het maken van een video door SOC.
- De jongeren zelf gaan ook zelf korte reels maken onder begeleiding van SOC.
- Activiteiten worden uitgebreid naar cultuur onder begeleiding van SOC.

Aandachtspunten

Algemeen / Projectleiders

- Hoe gaan we om met aanmeldingen?
- Hoe worden ouders op de hoogte gebracht?
- Hoe ziet de samenwerking met Insula eruit?
- Willen we de impact van het programma meten? Hoe pakken we dat aan?
- Wat is er nodig voor de verantwoording richting Dus-i / School en omgeving?

Algemeen / Community Coaches

- Welke partners Sport en Cultuur laten we aanhaken en wanneer?
- Welke andere domeinen willen we wanneer betrekken?

De lijst wordt gedurende kwartaal één aangevuld. Evenals na het overleg op 21 januari tussen Dalton, Dordt Sport en SOC.

6. Begroting

Kalenderjaar 2025 Kosten voor Cultuur + flexibel budget					
	weken	uren	tarief	totaal	
Quardin Community Coach Cultuur	40	8	€ 75	€	24.000
Vakdocenten Incidentele extra inzet (Sport/Cultuur/Overig)	40	8	€ 75	€	24.000
	Subtotaal (BTW-vrij)			€	48.000
Quardin Projectleider	40	6	€ 100	€	24.000
Communicatiebudget				€	5.000
Materiaalkosten				€	4.000
SCe Organisatielasten			15%	€	11.550
			Subtotaal	€	44.550
BTW			21%	€	9.356
			Subtotaal incl. BTW	€	101.906
Bijdrage SOC Innovatiebudget (CmK4)				€	-15.000
			Totaal incl BTW	€	86.906

Kalenderjaar Kosten voor Sport					
	weken	uren	tarief	totaal	
Dordt Sport Community Coach Sport	40	8	€ 75	€	24.000
	Subtotaal (BTW-vrij)			€	24.000
Dordt Sport Projectleider	40	3	€ 75	€	9.000
Materiaalkosten Sport				€	1.000
BTW			21%	€	2.100
			Subtotaal incl. BTW	€	36.100

TOTAAL Programma Community Coaches Cultuur en Sport		€	123.006
---	--	---	---------